

Raadsvoorstel-advies

Aan:	de gemeenteraad	Van team:	
Portefeuillehouder:	Wethouder Zuiddam	Adviseur:	Yuri Klaver
Betrokken portefeuillehouder:		E-mail:	y.klaver@denhelder.nl
Classificatie:	Openbaar	Kenmerk:	0000400755
		Datum voorstel: 13 mei 2025	
Onderwerp:	Voorstel tot indienen zienswijze Jaarrekening 2024 en Begroting 2026 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord		

Publiekssamenvatting:

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) heeft voor 2024 een jaarrekening en voor 2026 een begroting opgesteld. De regiogemeenten in de Kop van Noord-Holland, waaronder Den Helder, dienen hierop een gezamenlijke zienswijze in. De gemeenten staan kritisch tegenover de ingediende bezuinigingsvoorstellen, maar positief tegenover het voorstel van de ODNHN om het jaarsaldo te storten in een fonds voor robuustheid, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Geadviseerd besluit:

Het college stelt de gemeenteraad, overeenkomstig het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop voor, bijgaande zienswijze vast te stellen waarin:

- Zorg wordt uitgesproken over de ontwikkelingen rond de begroting voor de komende jaren bij de OD wordt uitgesproken in relatie tot de bij de gemeenten beschikbare middelen;
- De gedane voorstellen voor 3 dan wel 5% bezuinigingen kritisch worden beschouwd en wordt gepleit voor een bredere bezinning;
- Wordt ingestemd met de voorgestelde bestemming van het jaarresultaat.

Aanleiding en context

De ODNHN heeft voor 2024 een jaarrekening en voor 2026 een begroting opgesteld. De gemeenten kunnen hierop een zienswijze in te dienen.

Doelen en resultaten

Met het voorstel wordt de raad de mogelijkheid gegeven om haar kaderstellende taak uit te oefenen. Daarmee wordt bewerkstelligd dat de ODNHN haar wettelijke taken goed uitvoert en dat een gezonde financiële huishouding van de ODNHN wordt gewaarborgd.

Kaders en omstandigheden

Wettelijk kader is de Wet gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) Artikel 35 van de Wgr bepaalt o.a. de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze door de raden en het opstellen van een gemotiveerde reactie op de zienswijze door het dagelijks bestuur.

Artikel 30, lid 4 van de GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord bepaalt dat de vertegenwoordigende organen van de deelnemers, tot uiterlijk 25 juni hun zienswijze kunnen geven over de ontwerpbegroting. Artikel 31 van de GR behandelt de zienswijze op het rekeningresultaat, artikel 32 van de GR gaat in op de resultaatbestemming.

Argumenten en alternatieven

Begroting 2026

De begroting is mede gebaseerd op de zienswijzen die de gemeenten in het voorjaar hebben ingediend op de Kaderbrief 2026. De reactie van de ODNHN op onze zienswijze treft u in de bijlage onder zaak 374951.

De begroting is geïndexeerd volgens geldend beleid en de Kaderbrief 2026. Voor onze gemeenten is dat een goed vertrekpunt. Maar met het oog op de verlaging van het Gemeentefonds blijven wij scherp kijken naar onze uitgaven voor de komende jaren. Dat doen wij nu bij de OD mede omdat in de begroting belangrijke ontwikkelingen nog niet zijn meegenomen, t.w. uitvoeren van nieuwe wettelijke verplichtingen en realisatie van het Plan van Aanpak op weg naar een robuuste dienst. In de bijlage Actualisering bedrijfsvoeringskosten bij de begroting 2026 worden in dit verband ook genoemd:

- Herijking bedrijfsvoeringskosten;
- Herijking materiële kosten;
- Nieuwe financieringssysteem VTH-stelsel;
- Doorontwikkeling VTH-stelsel.

Bezuinigingsvoorstellen

In bijlages staan voorstellen voor de door de Regietafel gevraagde bezuinigingen van 3, resp. 5 %. De aangedragen elementen zijn divers. Ze lopen uiteen van interne maatregelen - deels in efficiency – tot ingrijpendere wijzigingen die de dienstverlening feitelijk aantasten, dan wel uitgaven verplaatsen naar gemeenten. Wij zien geen heil in keuzes in laatstgenoemde sfeer, want verschuiven lost problemen niet op. Een mogelijke versobering van de periodieke rapportages vinden wij ook zeker ongewenst.

De niet-wettelijke taken, t.w. beleidsadvies, ondersteuning bij duurzame gebiedsontwikkeling en specialistisch milieukundig advies zijn essentieel voor lokaal beleid en ambities op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en ruimtelijke kwaliteit. Juist deze taken versterken de verbinding tussen wetgeving en lokaal maatwerk. Gemeenten zouden die dan ook elders moeten inhuren, waarmee samenwerking in de OD en schaalvoordelen verdwijnen.

Wij menen dat er een bredere bezinning zou kunnen komen op de bestaande invulling van de OD-taken. Daarbij zouden ook de nieuwe wettelijke taken kunnen worden beschouwd. Wij zien veel inspanning om alles kwalitatief en kwantitatief volledig te doen. Maar we hebben ook te maken met een dienst die kampt met onderbezetting en beperkte financiële middelen. Het kan helpen ambities binnen verantwoorde grenzen enigszins te beperken, met zo weinig mogelijk schade voor milieu en leefomgeving. Het (deels) administratief afdoen van meldingen en het verlagen van controlefrequentie zijn voorbeelden daarvan. Wanneer die richting zou worden ingeslagen zou de OD moeten nagaan of het aanvullend nemen van repressieve maatregelen nodig, resp. mogelijk is om een goed naleefgedrag van de regelgeving kracht bij te zetten.

Bestemming jaarresultaat 2024

Het jaarsaldo wordt volgens het voorstel - voor zo ver daarvoor beschikbaar – gestort in een nieuw te vormen bestemmingsreserve voor robuustheid. Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde bestemming. Daarmee kan de eerste fase van het Plan van Aanpak in werking worden gezet. Tegelijk met dit proces kan met deze reserve een efficiency-onderzoek plaatsvinden, zoals eerder aangekondigd. Zo komen we ook tot meer samenhang tussen de diverse lijnen waarlangs aan de toekomst van de OD wordt gewerkt. En ook kunnen daaruit alternatieven voortkomen voor dat deel van de huidige bezuinigingsvoorstellen dat wij hierboven als ongewenst hebben aangemerkt.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen aspecten m.b.t. duurzaamheid.

Bestuurlijke vernieuwing

Dit voorstel heeft geen aspecten m.b.t. bestuurlijke vernieuwing. In de voorbereiding van de zienswijze trekken de gemeenten via de RRN gezamenlijk op.

Financiële consequenties

De ODNHN heeft voor Den Helder in 2026 een bedrag van 1.205 K begroot. Dit past binnen de begroting van Den Helder. In de raming van Den Helder is ook rekening gehouden met een besparing van 5% op de bijdrage aan de ODNHN. Bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's die de ODNHN heeft voorgelegd, dient ervoor te worden gezorgd dat alsnog aan de Helderse bezuinigingsdoelstelling wordt voldaan.

Uitvoering en Planning

Het raadsbesluit dient voor 25 juni 2025 te worden verzonden naar het Dagelijks Bestuur (DB) van de ODNHN. Na uw besluit wordt de brief met daarin de zienswijze van de gemeenteraad verzonden aan het dagelijks bestuur van de VRNHN. Het bestuur informeert de gemeenten vervolgens op wat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur voorstelt naar aanleiding van alle zienswijzen van alle deelnemers.

Conform artikel 30 van de gemeenschappelijke regeling stelt het algemeen bestuur vervolgens de begroting 2026 vast. De vastgestelde begroting dient uiterlijk 15 september in bezit te zijn van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Conform artikel 31 van de gemeenschappelijke regeling stelt het algemeen bestuur de jaarrekening vast. Deze wordt vervolgens uiterlijk 15 juli aangeboden aan het ministerie van BZK.

Communicatie

| Uw zienswijze wordt toegezonden aan het dagelijks bestuur van de ODNHN.

Dit voorstel heeft verder geen aspecten m.b.t. communicatie.